

Berusningsdrickande i studentlivet





Innehåll

- 4. Förord
- 5. Studenter och alkohol
- 6. Om studien
- 8. Resultat
- 11. Avslutande diskussion
- 14. Referenser



Förord

Studentlivet är för många förknippat med ett intensivt socialt liv, fest, nya vänner – och alkohol. På landets högskolor och universitet finns det ofta traditioner som skapar en kultur där alkohol i vissa fall ses som en självklar del. För många kan måttliga mängder alkohol bidra till något positivt under studietiden men en stark alkoholnorm i studentlivet kan även bidra till alkoholhets och uppfattas som exkluderande för de som väljer att inte dricka alkohol.

IQ har under en tid jobbat aktivt gentemot studentmålgruppen. IQ och Sveriges Förenade Studentkårer initierade tillsammans projektet Bästa Festen som syftat till att skapa en mer inkluderande och smartare alkoholkultur inom studentlivet. Vi vet sedan tidigare forskning och studier att många studenter anser att alkohol är en naturlig del av studentlivet och att många studenter befinner sig i ett riskbruk. Men hur mycket alkohol dricks det bland landets universitets- och högskolestudenter – egentligen? Det ville vi på IQ ta reda på och frågan blev utgångspunkten i den studie som utgör grunden till denna rapport.

Många alkoholpreventiva insatser görs gentemot studenter, inte minst av studenthälsan. Karolinska Institutet gjorde på uppdrag av Folkhälsomyndigheten en pilotstudie som visade att det är möjligt att arbeta med alkoholscreening och kort rådgivning på universitet och högskolor med hjälp av studenthälsomottagningar. Och det är viktigt att dessa insatser fortsätter och att ännu fler görs. Det visar inte minst denna studie.

Till sist vill jag rikta ett stort tack till deltagande studentkårer och forskarna Natalie Durbeej och Tobias Elgán från STAD (Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem) för samarbetet kring den här studien.

Juan-Pablo Roa
Vd, IQ



Foto: Fredrik Hjerling



Studenter och alkohol

Alkohol har på många sätt kommit att bli en viktig del av studentlivet. Eftersom alkohol utgör ett naturligt inslag bland universitets- och högskolestudenter ökar det risken för berusningsdrickande i denna grupp (1–3).

I en studie bland drygt 7000 svenska studenter som IQ genomförde tillsammans med forskningsenheten STAD (Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem) 2014 framkom att svenska studenter betraktade alkohol som en självklar del av studentlivet. I studien framkom också att traditioner och kulturen inom studentlivet förstärkte alkoholens centrala roll [4], att 31 procent av männen och 22 procent av kvinnorna blev berusade minst en gång i månaden och att berusningsdrickande var betydligt vanligare i de yngre åldersgrupperna jämfört med de äldre. 37 procent av männen och 29 procent av kvinnorna uppfyllde även kriteriet för riskbruk av alkohol. Nästan var tredje hade dessutom presterat sämre i sina studier för att de druckit alkohol dagen innan.

Hög alkoholkonsumtion bland studenter vanligt förekommande

Att hög alkoholkonsumtion och berusningsdrickande är vanligt förekommande bland studenter bekräftas av andra svenska och internationella studier. Hög alkoholkonsumtion och berusningsdrickande ökar i sin tur risken för negativa konsekvenser

såsom våld, olyckor, skador, sexuellt risktagande [2, 5, 6] och alkoholberoende [7]. Den höga alkoholkonsumtionen och berusningsdrickandet bland studenter är att betrakta som ett folkhälsoproblem i både Sverige och andra länder [7, 8]. Därför är det viktigt att nå denna grupp med alkoholpreventiva insatser. Det är viktigt både för de enskilda individerna, men också för samhället.

Tidigare forskning

Forskning på området har mätt berusningsnivåer bland universitets- och högskolestudenter med biologiska markörer, som ger faktiska mått till skillnad från självrapporterade metoder som kan medföra under- eller överrapportering. En vanlig biologisk markör för berusning är BAK (blodalkoholkoncentration) mätt med en alkoholmätare som anger berusningsnivåer i promille. Flera studier har mätt BAK bland universitets- och högskolestudenter vid ett och samma tillfälle och visat varierande resultat. Exempelvis har internationella studier visat genomsnittliga promillenivåer från 0,87 till 1,0 promille i denna grupp [10, 11] och i en svensk studie från Lunds universitet visades att medianvärdet bland studenterna var 0,84 promille [12].

Om studien

Datansamlingen till undersökningen ägde rum den 25–26 november 2016 och genomfördes på åtta fester vid studentkårer på universitet i de fyra olika städerna Göteborg, Linköping, Stockholm och Umeå. Deltagare i undersökningen var besökare på festerna som fyllt 18 år och som var studerande.

Data samlades in genom ett intervjuformulär som utvecklats av STAD. Formuläret innehöll frågor om exempelvis kön, ålder, antal påbörjade studieår, antal konsumerade standardglas innan besöket till festen, tidpunkt för mätningen, om personen blivit nekad att köpa alkohol på festen, samt tre frågor kring den egna alkoholkonsumtionen (AUDIT-C; [9]) för att mäta riskbruk av alkohol. BAK (blodalkoholkoncentrationer) mättes med en alkoholmätare.

Innan datansamlingen utfördes kontaktades samtliga kårer för att få tillstånd för genomförande. All personal som skulle arbeta under datansamlingen hade erhållit utbildning i den aktuella metoden innan datansamlings-tillfället. Personalen samlades i god tid inför varje fest för genomgång av proceduren och delades därefter in i team (1–2 team per fest) med tre personer i varje team, där den ena teammedlemmen ansvarade för att rekrytera deltagare och de andra två ansvarade för att genomföra intervjun och BAK-mätningen.

Datansamlingen genomfördes på olika mätstationer belägna inne i festlokalerna i anslutning till entréerna och påbörjades tidigast klockan 21.00 och avslutades senast klockan 03.00. Deltagare rekryterades slumpvis, vilket innebar att var tredje person som passerade en tilltänt linje vid varje mätstation erbjöds deltagande. Om den tillfrågade personen tillhörde ett större sällskap erbjöds samtliga personer i sällskapet deltagande för

att minimera bortfall. Om en person avböjde att delta betraktades denna som ett bortfall, varpå uppskattad könstillhörighet och ålder noterades. Ett muntligt medgivande räknades som samtyckte till att delta i studien.

Varje deltagare fick inledningsvis skölja munnen med ett glas vatten. Därefter genomfördes intervjun och promillemätningen, varpå en berusningsskala visades där personens berusningsgrad återfanns. Om deltagaren uttryckte oro för sin alkoholkonsumtion gavs denne ett informationsblad om möjliga informations- och stödinstanter. När datansamlingen avslutats återsamlades all personal för att samtala om hur datansamlingen förlöpt och orsaker till bortfall.

AUDIT-C

AUDIT-C (Alcohol Use Disorders Identification Test-Consumption) är ett kort screeningformulär för att identifiera personer med ett riskbruk av alkohol, det vill säga risk för fysiska, psykiska eller sociala negativa konsekvenser. Formuläret består av tre frågor kring huruvida man dricker, hur ofta man dricker och hur mycket man dricker. Totalt kan man få 0–12 poäng och en gräns som Folkhälsomyndigheten använder för riskbruk är 5 poäng för kvinnor och 6 poäng för män. Dessa tre frågor är de första i det mer omfattande och bredare AUDIT-formuläret som består av tio frågor.

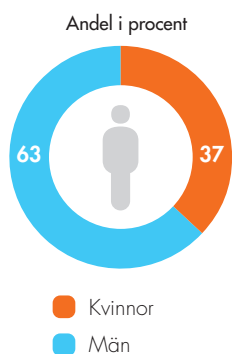
BAK

BAK (blodalkoholkoncentration) är ett mått på alkoholberusningsnivå och anger halten alkohol i blodet. BAK kan mätas direkt genom blodprov eller indirekt via utandningsluften. I Sverige används vanligen enheten promille. Gränsen för rattfylleri är minst 0,2 promille och för grovt rattfylleri minst 1,0 promille.



Resultat

Resultaten visade att andelen studenter med självrapporterat riskbruk av alkohol var 74 procent. Den genomsnittliga promillen bland samtliga deltagare var 0,79.



91%

av de svarande rapporterade att de hade druckit innan de kom till festen.

Över 600 deltagare

För att inte peka ut enskilda kårer eller städer har städernas namn aidentifierats och kallas härnäst stad 1, 2, 3 och 4. Totalt tillfrågades 723 individer varav 605 medgav samtycke till deltagande, vilket gav en hög svarsfrekvens på 84 procent. Av det totala antalet deltagare återfanns 19 procent i stad 4, 19 procent i stad 2, 30 procent i stad 3 och 32 procent i stad 1. Andelen kvinnor var 37 procent och det fanns en statistiskt signifikant skillnad i könsfördelningen mellan städerna där andelen kvinnor var lägst i stad 4 (13 procent) och högst i stad 1 (43 procent). Medelåldern bland de svarande var 22 år där den yngsta var 18 år och den äldsta 33 år.

Uppmätta promillenivåer

91 procent av de svarande rapporterade att de hade druckit innan de kom till festen och att de i genomsnitt druckit drygt fem standardglas. De uppmätta promillenivåerna för alla städer redovisas i Tabell 1 och det fanns inga signifikanta könsskillnader. Däremot återfanns en signifikant skillnad mellan städerna där stad 4 utmärkte sig genom att ha den lägsta genomsnittliga promillenivån på 0,63 jämfört med stad 1 som hade 0,81 promille och städerna 2 och 3 som vardera hade 0,84 promille. Den genomsnittliga promillen bland samtliga deltagare är något högre än vad som observerats i en studie av berusningsnivåer bland unga vuxna i Stockholms nöjesliv där medelpromillen var 0,74 [13], men lägre än en genomsnittlig promillenivå på 1,0 som uppmätts på en så kallad partykryssning [14].

Berusningsnivåer

0,63

Promille

Festerna i stad 4 utmärkte sig genom att ha den lägsta genomsnittliga promillenivån.

0,81

Promille

Stad 1 hade 0,81 i genomsnittlig promillenivå.

0,84

Promille

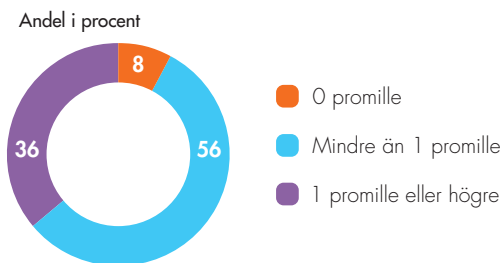
Städerna 2 och 3 hade vardera 0,84 i genomsnittlig promillenivå.

Tabell 1. Uppmätta medelvärden (M) för promillenivåer. Totala medelvärden och medelvärden uppdelade på kön är rapporterade. Det fanns inga signifikanta könsskillnader i promillenivåerna, varken bland samtliga deltagare eller de som druckit alkohol.

	Totalt N=605 M, min-max	Kvinna N=217 M	Man N=376 M
Promillenivå bland samtliga deltagare	0,79, 0,00–2,40	0,75	0,81
Promillenivå bland de som druckit (N=556)	0,86, 0,02–2,40	0,83	0,88

Andelen deltagare med noll promille var åtta procent (Fig. 1), medan andelen deltagare som hade över noll men inte mer än en promille var 56 procent. Bland de sistnämnda var den genomsnittliga nivån 0,57 promille. Andelen deltagare med en promille på ett eller högre var 36 procent bland vilka den genomsnittliga nivån var 1,31 promille.

Endast åtta personer rapporterade att de hade blivit nekade att köpa alkohol under kvällen.



Figur 1. Andelen svarande med en promille på noll, mindre än ett och ett eller högre.

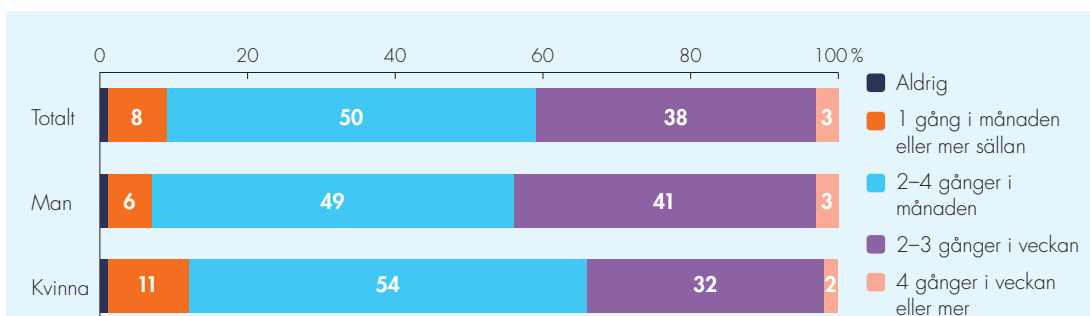
Hur ofta dricker studenter alkohol?

Det vanligaste bland såväl kvinnliga som manliga studenter är att man konsumerar alkohol 2–4 gånger i månaden följt av 2–3 gånger i veckan (Fig. 2). Jämfört med kvinnor var det en större andel män som rapporterade att de dricker mer ofta, det vill säga 2–3 gånger i veckan.

Män dricker mer än kvinnor

Av de som angett att de dricker alkohol var det flest studenter som rapporterade en konsumtion av 5–6 glas per tillfälle (Fig. 3). Jämfört med kvinnor var det en större andel män som rapporterade att de vanligen dricker 7–9 glas alternativt 10 eller fler glas per tillfälle. En större andel kvinnor jämfört med män rapporterade att de oftast dricker 3–4 glas eller 5–6 glas per tillfälle.

På frågan om hur ofta du dricker sex eller fler glas vid ett och samma tillfälle var det flest kvinnor som svarade att de gör det varje månad, medan flest män rapporterade att de gör det varje vecka (Fig. 4).



Figur 2. Hur ofta dricker du alkohol?

74%

av studenterna rapporterar riskbruk

Högre promillenivå vid:

- färre påbörjade studieår
- högre ålder
- högre alkoholkonsumtion innan festen
- senare klockslag på kvällen
- högre poäng på AUDIT-C

Fler än sju av tio studenter rapporterar riskbruk

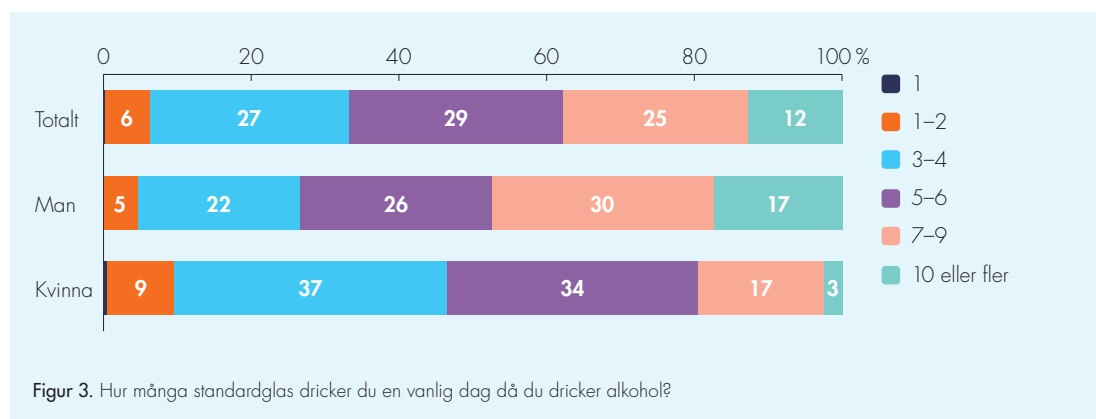
Genom att summera AUDIT-C skalan och använda gränsvärdena 5 för kvinnor och 6 för män kan andelen individer med en riskabel alkoholkonsumtion, det vill säga alkoholvanor som innebär risk för fysiska, psykiska eller sociala negativa konsekvenser, uppskattas. Dessa gränsvärden är samma som används av Folkhälsomyndigheten. Andelen deltagare med ett självrapporterat riskbruk enligt AUDIT-C var 74 procent (70 procent för kvinnor och 76 procent för män). Det kan jämföras med resultat från den Nationella Folkhälsoenkäten, genomförd av Folkhälsomyndigheten, där 25 procent bland 16–29-åringar i den totala befolkningen hade ett riskbruk enligt samma gränsvärden (www.folkhalsomyndigheten.se). En gräns för riskbruk som vanligen används inom forskningen är 4 för kvinnor och 5 för män. Används denna gräns i vår studie blir andelen riskkonsumenter 87 procent.

Detta kan jämföras med ovan nämnda studie som genomfördes på en partykryssning där andelen riskkonsumenter var 78 procent [14].

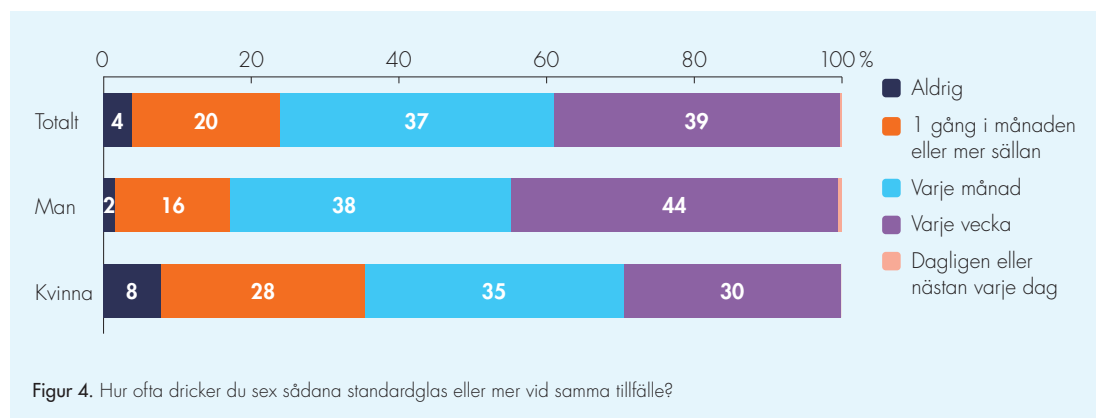
Sett till den totala andelen deltagare med ett riskbruk fanns det en signifikant skillnad mellan städerna, där andelen var lägre i stad 4 (59 procent) jämfört med stad 1 (68 procent), stad 2 (84 procent) och stad 3 (82 procent).

Faktorer som förklarar en högre promillenivå

Resultaten visade att följande faktorer förklarade en högre promillenivå: färre påbörjade studieår, högre ålder, högre alkoholkonsumtion innan besöket på festen, ett senare klockslag under kvällen då mätningen genomfördes och en högre poäng på AUDIT-C. Resultaten är i linje med tidigare forskning som visat att självrapporterat riskbruk har ett samband med högre berusningsnivå [15].



Figur 3. Hur många standardglas dricker du en vanlig dag då du dricker alkohol?



Figur 4. Hur ofta dricker du sex sådana standardglas eller mer vid samma tillfälle?



Avslutande diskussion

Hur är den faktiska berusningsnivån bland studenter som besöker fester vid olika svenska universitet och högskolor? Ja, hög kan vi konstatera i denna studie. Den genomsnittliga berusningsnivån var 0,79 promille bland samtliga deltagare (både de som druckit alkohol och de som inte druckit). Bland de som druckit alkohol var berusningsnivån 0,86 promille.

Det fanns inga signifikanta skillnader mellan kvinnor och män när det gäller de uppmätta promillenivåerna. Vidare hade omkring 36 procent av deltagarna en promille på ett eller högre. Dessa resultat ligger i linje med vad som observerades i en studie från 2003 bland studenter vid Lunds universitet [12] där medianvärdet var 0,84 promille och omkring 38 procent hade över en promille. Denna jämförelse ger en indikation om att berusningsnivån bland studenter på svenska universitet och högskolor inte har förändrats nämnvärt under en period av 13 år.

Resultaten visade att den totala andelen deltagare med självrappporterat riskbruk var hela 74 procent, medan andelen kvinnor och män med riskbruk var 70 procent, respektive 76 procent. Dessa andelar är betydligt högre än vad som framkommit i en tidigare rapport av IQ och STAD [4], där andelen riskbrukare enligt gränsvärdena 4 för kvinnor och 5 för män bland manliga och kvinnliga studenter var 37 respektive procent 29 procent.

En möjlig förklaring till dessa skillnader kan vara att urvalet i denna studie utgörs av studenter som regelbundet besöker studentfester, och därmed dricker mer, jämfört med urvalet i den tidigare studien som utgjordes av en generell studentpopulation. Alldeles oavsett är en slutsats som vi drar av resultatet i denna studie att det finns all anledning att bedriva ett alkoholpreventivt arbete bland studenter vid svenska lärosäten.

Resultaten visade även att följande faktorer förklarande en högre berusningsnivå: färre antal påbörjade studieår, högre ålder, högre alkoholkonsumtion innan besöket på festen, ett senare klockslag under kvällen då mätningen genomfördes och en högre poäng på AUDIT-C.

Att färre antal studieår är kopplat till högre berusningsnivå stöds i andra studier [16], vilket i sin tur stödjer hypotesen om en mognadseffekt, nämligen att studenter konsumerar mer alkohol under de första studieåren för att därefter minska sin alkohol- och berusningskonsumtion med tiden [17]. Resultaten avseende sambandet mellan högre ålder och högre berusningsnivå motsäger dock fynd från tidigare studier som visat att högre berusningsnivåer främst förekommer bland yngre studenter [16, 18]. Vi kan konstatera att relativt äldre deltagare i detta urval också har en generellt högre berusningsnivå.

Majoriteten har druckit alkohol innan festen

Vi kan också konstatera att över 90 procent hade druckit alkohol innan de kom till festen och att de i genomsnitt hade druckit över fem standardglas. Att hög alkoholkonsumtion innan besöket på festen och ett senare klockslag under kvällen förklarade en högre berusningsnivå har observerats i tidigare studier [19, 20].

En hög alkoholkonsumtion och berusningsdrickande bland studenter måste betraktas som ett väsentligt folkhälsoproblem. Denna studie visar höga berusningsnivåer, en hög andel med riskbruk och ett flertal förklarande faktorer till en högre berusningsnivå bland studenterna som deltagit i undersökningen.

Preventiva åtgärder behövs bland studenter

Studenter på svenska lärosäten skulle gynnas av preventiva insatser för att förebygga hög alkoholkonsumtion och alkoholrelaterade problem.

En metod för alkoholpreventivt arbete i krogmiljö



Berusningsnivån bland studenter på svenska universitet och högskolor har inte förändrats nämnvärt under en period av 13 år.

Bästa Festen

Projektet Bästa festen har drivits av Sveriges Förenade Studentkårer och IQ tillsammans med studentkårer och nationer från hela landet. Användbara verktyg från satsningen – för alla som vill skapa en mer inkluderande alkoholkultur – finns samlade i en handbok. Läs mer på bestafesten.se.



som STAD utvecklat och spridit är en modell i ansvarsfull alkoholservice. Modellen består av lokal samverkan mellan berörda nyckelpersoner, strategiskt mediaarbete, policyarbete, utbildning av kroganställda och förbättrad tillsyn och kontroll. Utvärderingar av modellen har visat att service av alkohol till både berusade och underåriga har minskat samt att krogrelaterad våldsbrottslighet har sjunkit. Dessutom har beräkningar visat att för varje krona som spenderats på insatsen har samhället sparat 39 kronor i form av uteblivna kostnader för alkoholrelaterade våldsbrott [21, 22]. Det faktum att endast åtta individer blev nekade alkoholservice samtidigt som 36 procent av deltagarna hade en uppmätt promillenivå på ett eller mer, antyder att det finns ett behov för att utbilda serveringspersonal i ansvarsfull alkoholservice.

Denna modell har även anpassats till studentfester på gymnasiet och en utvärdering visade att antalet våldsbrott minskade med 23 procent [23]. Vad gäller högre utbildning har en svensk studie om alkoholpreventivt utvecklingsarbete på fyra högskolor visat att förebyggande insatser, som bland annat omfattade

informationskampanjer och/eller utbildningar, har vissa effekter på andelen studenter med riskfyllda alkoholanor och att det därför finns mycket att vinna på att använda sådana insatser [24]. På universiteten och högskolorna kan studentkårer och studenthälsomottagningar bidra till detta arbete och dessutom erbjuda effektiva preventiva insatser som specifikt riktar sig till en högkonsumerande grupp.

I linje med detta initierade IQ år 2014 tillsammans med Sveriges Förenade Studentkårer projektet Bästa Festen. Syftet var att skapa en smartare alkoholkultur bland studenter och förändra rådande normer kring alkoholens centrala roll under studietiden. En utvärdering av detta arbete visade bland annat att drygt 40 procent av kår- och nationsrepresentanter ansåg att alkoholkonsumtion kan vara ett problem och nästan 90 procent ansåg att kåren/nationen bör arbeta förebyggande med alkoholfrågor. Resultaten visade också att Bästa Festen bidrog till en ökad förekomst av en skriftlig alkoholicy på de kårer och nationer som deltagit i projektet.



Referenser

1. Andersson C, Johnsson KO, Berglund M, Ojehagen A: *Intervention for hazardous alcohol use and high level of stress in university freshmen: a comparison between an intervention and a control university*. Brain Res 2009, 1305 Suppl:S61-71.
2. Karam E, Kypri K, Salamoun M: *Alcohol use among college students: an international perspective*. Current Opinion in Psychiatry 2007, 20(3):213-221.
3. White A, Hingson R: *The burden of alcohol use: Excessive alcohol consumption and related consequences among college students*. Alcohol research: current reviews 2014, 35(2):201.
4. Elgán TH, Gripenberg J, Jalling C, Källmén H, Jägerskog M: *Studentliv och alkoholkultur, IQ Rapport 2014:4*. In. Stockholm; 2014.
5. Grann M, Fazel S: *Substance misuse and violent crime: Swedish population study*. BMJ 2004, 328(7450):1233-1234.
6. Hughes K, Anderson Z, Morleo M, Bellis MA: *Alcohol, nightlife and violence: the relative contributions of drinking before and during nights out to negative health and criminal justice outcomes*. Addiction 2008, 103(1):60-65.
7. Knight JR, Wechsler H, Kuo M, Seibring M, Weitzman ER, Schuckit MA: *Alcohol abuse and dependence among U.S. college students*. J Stud Alcohol 2002, 63(3):263-270.
8. Andersson C, Johnsson KO, Berglund M, Ojehagen A: *Stress and hazardous alcohol use: associations with early dropout from university*. Scand J Public Health 2009, 37(7):713-719.
9. Bush K, Kivlahan DR, McDonell MB, Fihn SD, Bradley KA: *The AUDIT alcohol consumption questions (AUDIT-C) - An effective brief screening test for problem drinking*. Arch Intern Med 1998, 158(16):1789-1795.
10. Legrand FD, Goma-i-Freixanet M, Kaltenbach ML, Joly PM: *Association between sensation seeking and alcohol consumption in French college students: Some ecological data collected in "open bar" parties*. Pers Individ Differ 2007, 43(7):1950-1959.
11. Quigg Z, Hughes K, Bellis MA: *Student drinking patterns and blood alcohol concentration on commercially organised pub crawls in the UK*. Addict Behav 2013, 38(12):2924-2929.
12. Johnsson KO, Berglund M: *Education of key personnel in student pubs leads to a decrease in alcohol consumption among the patrons: a randomized controlled trial*. Addiction 2003, 98(5):627-633.
13. Müller D, Sundin E, Ramstedt M: *Varning på stan? En studie av promillehalter hos unga vuxna i Stockholm citys nöjesliv*. In. Stockholm: STAD (Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem); 2014.
14. Gripenberg-Abdon J, Elgán TH, Wallin E, Shaafati M, Beck O, Andréasson S: *Measuring substance use in the club setting: a feasibility study using biochemical markers*. Substance abuse treatment, prevention, and policy 2012, 7:7.
15. Demartini KS, Carey KB: *Correlates of AUDIT risk status for male and female college students*. J Am Coll Health 2009, 58(3):233-239.
16. Caudill BD, Crosse SB, Campbell B, Howard J, Luckey B, Blane HT: *High-risk drinking among college fraternity members: a national perspective*. J Am Coll Health 2006, 55(3):141-155.
17. Vik PW, Cellucci T, Ivers H: *Natural reduction of binge drinking among college students*. Addict Behav 2003, 28(4):643-655.
18. Kypri K, Langley J, Stephenson S: *Episode-centred analysis of drinking to intoxication in university students*. Alcohol Alcohol 2005, 40(5):447-452.
19. Beirness DJ, Foss RD, Vogel-Sprott M: *Drinking on campus: self-reports and breath tests*. J Stud Alcohol 2004, 65(5):600-604.
20. Pedersen ER, Labrie J: *Partying before the party: examining prepartying behavior among college students*. J Am Coll Health 2007, 56(3):237-245.
21. Månsdotter AM, Rydberg MK, Wallin E, Lindholm LA, Andréasson S: *A cost-effectiveness analysis of alcohol prevention targeting licensed premises*. Eur J Public Health 2007, 17(6):618-623.
22. Wallin E: *Responsible beverage service - effects of a community action project*. Stockholm: Doktorsavhandling från Karolinska Institutet; 2004.
23. Ramstedt M, Leifman H, Muller D, Sundin E, Norstrom T: *Reducing youth violence related to student parties: Findings from a community intervention project in Stockholm*. Drug Alcohol Rev 2013, 32(6):561-565.
24. *Alkoholpreventivt arbete på fyra högskolor - Effektivvärdering av utvecklingshögskolor*. In., vol. A 2010:03. Folkhälsomyndigheten; 2010.

IQ – för ett smartare förhållningssätt till alkohol

IQ verkar för ett smartare förhållningssätt till alkohol. Det gör vi genom att med kunskap och kommunikation skapa medvetenhet, eftertanke och engagemang kring eget och andras drickande, och därmed bidra till att minska alkoholens skadeverkningar i samhället.

Vår vision är ett samhälle där alkoholdrycker njuts med omsorg om hälsan så att ingen tar skada. IQ verkar genom kommunikationsinsatser om alkoholens risker, inspiration för ett smart förhållningssätt till alkohol genom IQs nätverk som samlar aktörer och goda exempel inom alkoholområdet, samt genom kunskaps-spridning om aktuella alkoholfrågor. IQ-initiativet är ett fristående dotterbolag till Systembolaget. Läs mer på IQ.se.

